

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

आचार्य (प्रथमवर्षम्) - चतुर्थपत्रम् (साहित्यम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2021-22

पत्रम् - विषयः -
अध्येतुः नाम - पञ्जीकरणसंख्या -
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डाः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् -
दिनाङ्कः -

अध्येतुः कृते परामर्शाः,

प्रिय अध्येता ! भवता/भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्। मूल्याङ्कनस्य
आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु।
शुभकामनाः॥

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनाङ्कः

आचार्य (प्रथमवर्षम्) - चतुर्थपत्रम् (साहित्यम्)

विषयः – व्यक्तिविवेकः (प्रथमविमर्शः) – 100 अङ्काः।

निर्देशः – अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् खण्डत्रयं (3) वर्तते।
अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note – This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः-क

केचन विंशतिः प्रश्नाः समाधेयाः

अङ्काः – 20 X 02 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five (25) questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. महिमभट्टः कः?
2. महिमभट्टः कां प्रणम्य व्यक्तिविवेकं कुरुते?
3. व्यक्तिविवेकग्रन्थस्य किं प्रयोजनम्?
4. का व्यक्तिः?
5. समुद्यतादृष्टदर्पणा मम धीः-अस्यार्थः कः?
6. किं ध्वनिलक्षणम्?
7. अर्थस्योपार्जनीकृतात्मत्वं कथमनुपादेयम्?
8. अर्थस्य प्राधान्यं समासोक्त्यादिषु कस्यापेक्षया भवति?
9. अलङ्काराणामभिधात्वं कथमुपगम्यते?
10. शाब्दव्यवहारः कथमनुमानरूपः?
11. पटस्य घटव्यपदेशत्वे किं कारणं महिमभट्टेन प्रदत्तम्?
12. गवादिशब्दानां गमनादिक्रिया किं निमित्तम्?
13. 'श्रुत्वापि नाम बधिरो..' इत्यादि पद्यं कस्मिन् प्रसङ्गे उदाहृतम्?
14. 'महिमा' इति पदस्य कोऽर्थः ?
15. 'परिपवनवत्' इति पदस्य कोऽभिप्रायः?
16. 'सम्प्रतिपत्तितः' इत्यस्य क आशयः?
17. महतां संस्तवः कस्मै भवति?

18. ध्वनिलक्षणे 'व्यङ्क्तः' इति पदस्य कोऽर्थः?
19. 'सूरिभिः' इति पदेन के विवक्षिताः?
20. समासोक्तौ वाच्ये प्राधान्यं कस्यापेक्षया भवति?
21. ध्वनिलक्षणे शब्दस्य विशेषणं किम्?
22. 'दण्डी' इति कीदृशः शब्दः?
23. घटनं कस्य पदस्य प्रवृत्तिनिमित्तम्?
24. उपसर्गस्य लक्षणं किम्?
25. वाक्यस्य लक्षणं किम्?

खण्डः—ख

केचन पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः

अङ्काः - 05 X 08 = 40

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकप्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight (08) questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. व्यक्तिविवेकस्य मङ्गलपद्यं विमृशत।
2. ध्वनिलक्षणे शब्दस्य अनुपादेयत्वं कथम्? साधयत।
3. द्विधा कैश्चित् पदं भिन्नमिति कारिका सप्रसंगं व्याख्यायताम्।
4. क्तवोः पौर्वकाल्यं यथाग्रन्थं प्रतिपादयत।
5. ध्वनिलक्षणकारिकाया अर्थं लिखत।
6. अर्थविशेषणम् उपसर्जनीकृतात्मत्वं खण्डयत।
7. वाक्यलक्षणं विचारयत।
8. वेदप्रमाणं सोदाहरणं प्रतिपादयत।

खण्डः—ग

कौचित् द्वौ प्रश्नाः समाधेयौ

अङ्काः - 02 X 10 = 20

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकप्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four (04) questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. व्यक्तिविवेकदिशा अनुबन्धचतुष्टयं निरूप्यताम्।
2. ध्वनेः स्वरूपं विमृशत।

3. उपसर्गस्य वाचकत्वं यथाग्रन्थं साधयत।
4. व्यक्तेः अनुमाने अन्तर्भावं साधयत।

